

DEFİNE ARAMA YÖNETMELİĞİ

AMAÇ :

Madde 1- Bu yönetmeliğin amacı; 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nda belirtilen yerler dışında define aramalarında uyulacak esasları belirlemektir.

KAPSAM :

Madde 2- Bu yönetmelik, define arama ruhsatının verilmesine, define arayıcıdan istenecek belgelere, aramanın nasıl yapılacağına ve çıkan defineden arayıcıya tanınacak haklara ilişkin hükümleri kapsar.

DAYANAK :

Madde 3- (Değişik:RG-21/7/2020-31192)

Bu Yönetmelik 21/7/1983 tarihli ve 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun 50 nci maddesine, 22/11/2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medeni Kanununun 772 nci ve 773 üncü maddelerine ve 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanununun ekinde yer alan (8) sayılı tarife hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

TANIMLAR:

Madde 4 – (Başlığı ile Birlikte Değişik:RG-21/7/2020-31192)

Bu Yönetmeliğin uygulanmasında;

- Bakanlık: Kültür ve Turizm Bakanlığı,
- Define: Gömülmüş veya saklanmış olduğu ve duruma göre artık malikinin bulunmadığı kesin olarak anlaşılan, 2863 sayılı Kanunun 6 ncı ve 23 üncü maddeleri dışında kalan ve bilimsel değer taşımayan menkul varlıkları,
- Genel Müdürlük: Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğünü,
- Müze: Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğüne bağlı müzeleri, ifade eder.

MÜRACAAT :

Madde 5- (Değişik:RG-21/7/2020-31192)

Define aramak isteyen Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı gerçek kişiler, define arayacakları yerin bağlı olduğu mülki amire bir dilekçe ile müracaat ederler.

Madde 6- (Değişik:RG-21/7/2020-31192)

Dilekçede arama maksadı açıkça belirtilir ve define aranacak yerin il, ilçe, bucak, köy, mahalle, sokak ve ev numarası bildirilir. Ayrıca bu yerin ekili, dikili, meskûn, gayrimeskûn, tapulu ve tapusuz olup olmadığı ve kime ait olduğu açıklanır.

Müze müdürlüğüne başvuruya konu alanın 2863 sayılı Kanun kapsamında tespit ve tescil edilen alanlar ve mezarlıklar arasında olmadığına karar verilmesi durumunda, başvuru sahibinden 7 nci maddede belirtilen belgeler istenir.

Madde 7- (Değişik:RG-21/7/2020-31192)

Müracaat dilekçesine;

- Define aranacak sahanın yetkili teknik elemana çizdirilmiş, ilgili çevre ve şehircilik il müdürlüğüne tasdikli, 1/500 ölçekli tasviye münhanili haritası veya krokisi,
- Krokisi çıkarılmayacak ev ve bunun gibi yerler için ise ada, parsel ve çap numarasını belirten vaziyet planı,
- Uzaktan ve yakından olmak üzere çeşitli yönlerden çekilmiş net fotoğrafları,
- Define aranacak yer sahipli ise; gerçek kişilerden noterden tasdikli muvafakatname, tüzel kişilerden de yetkili organlarından alınacak muvafakat,
- Define araması yapılacak sahada yer altı ve yer üstü hizmetlerine yönelik sakınca bulunmadığına dair yetkili kurumlardan alınan onay yazısı,
- Define aranacak yer, yerleşim alanı içerisinde veya yakınında ise çevre yapılar açısından arama yapılmasında sakınca bulunmadığına dair yetkili kurumlardan alınan onay yazısı,
- 25/11/2014 tarihli ve 29186 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliğinin Ek-2 listesinin 57 nci maddesi gereğince hazırlanan çevresel etki değerlendirmesi (ÇED) raporu, eklenir.

Madde 8- (Değişik:RG-21/7/2020-31192)

Define aranacak yer elli metrekareyi ve on metre derinliği geçemez. Bu yer verilecek fotoğraflarla harita veya krokiler üzerinde işaretlenir. Su altında define araması yapılamaz.

Madde 9- (Değişik:RG-21/7/2020-31192)

Mülki amir, define aranacak yerin 2863 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinde belirtilen yerler ile sit alanları ve mezarlıklar arasında olup olmadığını, define aranmasında sakınca bulunup bulunmadığını en yakın müze müdürlüğüne tespit ettirir.

Madde 10- (Değişik:RG-21/7/2020-31192)

Müze müdürlüğüne, 6 ncı, 7 nci ve 9 uncu maddeler kapsamında hazırlanan bilgi ve belgeler valilik makamına sunulur. Valilikçe yapılan değerlendirme neticesinde müracaatın uygun bulunması durumunda, müze müdürlüğüne hazırlanan ruhsat, define araması yapılacak ilin valisi tarafından imzalanır.

Ruhsatname sahipleri, 492 sayılı Kanun gereğince define araştırmaları için verilecek ruhsatnameler harcının ödendiğine dair belgeyi ilgili müze müdürlüğüne ibraz eder. Ruhsatname verildiği yıl için geçerlidir.

Define araması aralıksız en çok on beş gün devam eder. Hava muhalefeti veya tabii afetlerden dolayı bu süre içinde bitirilemezse bir defaya mahsus olmak üzere çalışılmayan süre kadar valilikçe uzatılabilir. Çalışmalara ara verilen süre içerisinde çevre sakinlerinin can ve mal güvenliğini sağlayıcı tedbirlerin alınmasından ve doğabilecek tüm zararın karşılanmasından define arayıcısı sorumludur.

Define aramak isteyenlere aynı süre içinde birden fazla yerde arama izni verilemez. Daha önce define araması yapılmış alanlar için yeni bir başvuru yapılamaz. Define arama izni başkalarına devredilemez. Bu iş için bir başkası tevkil olunamaz.

Madde 11- (Değişik:RG-21/7/2020-31192)

Define araması, define aranacak yere en yakın müzeden görevlendirilecek iki ihtisas elemanı ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile İçişleri Bakanlığının kolluk hizmeti yürütmekle görevli mahalli birer temsilcisi gözetiminde yapılır.

DİĞER HÜKÜMLER :

Madde 12- (Değişik:RG-21/7/2020-31192)

Define aranacak yeri incelemeye gidecek en az iki kişiden oluşan müze ihtisas elemanı ve aramada bulunacak ihtisas elemanları ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı temsilcilerinin yol masrafı ve birinci derece devlet memuru harcırahı üzerinden yevmiyeleri define arayıcısı tarafından ödenir. Bu yevmiyeler günlük zorunlu giderleri karşılamadığı takdirde, aradaki fark yevmiyelerin yüzde ellisini geçmemek şartıyla define arayıcısı tarafından ayrıca ödenir.

Madde 13- (Değişik:RG-21/7/2020-31192)

Define aramasından doğacak zarar ziyan ve kazı yapılan yerin eski haline getirilmesi ile ilgili masraflardan, define aranacak sahada, on beş günlük define arama süresi dikkate alınarak çevre sakinlerinin can ve mal güvenliğini sağlayıcı tedbirlerin alınmasından ve doğabilecek tüm zararın karşılanmasından define arayıcısı sorumludur. Bu masrafların tahmini tutarı ilgili müze müdürlüğünce tespit edilir. Tespit edilen bu tutara 492 sayılı Kanunun ekinde yer alan (8) sayılı tarifenin "VI – Meslek erbabına verilecek tezkere, vesika ve ruhsatnamelerden alınacak harçlar" başlıklı kısmının 13 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi gereğince her yıl belirlenen define araştırmaları için verilecek ruhsatnameler harcının yüz katı teminat bedeli eklenir.

Define arama yerini incelemeye gidecek müze ihtisas elemanlarının harcırahı incelemeden önce, birinci fıkra ve 12 nci madde gereği hesaplanan tutar ise arama başlamadan önce define arayıcısı tarafından bir kamu bankasına ilgili müze müdürlüğü adına yatırılır.

Müze müdürü aramadan önce görevlilere avans öder.

Hizmetin yerine getirilmesinden sonra görevlilerin verecekleri hakediş belgelerine göre kesin hesap yapılır. Artan para define arayıcısına iade edilir.

Madde 14- (Mülga:RG-21/7/2020-31192)

Madde 15- Çalışmalar, görevliler ile arayıcının imzasını taşıyan tutanaklarla günü gününe tespit edilir. Bu tutanaklar ve arama sonunda tanzim edilecek nihai tutanak Bakanlığa gönderilir.

Madde 16- Define aramasının mevzuat hükümlerine göre ilgililerce durdurulması halinde arayıcı hiçbir hak, zarar ve ziyan talebinde bulunamaz.

Define aramalarında kültür ve tabiat varlığı bulunduğu takdirde arama derhal durdurulur ve durum Bakanlığa bildirilir.

Arayıcı bulunan kültür ve tabiat varlıkları üzerinde hiçbir hak iddia edemez.

Madde 17- (Değişik:RG-21/7/2020-31192)

Define aramasında çıkan buluntular Bakanlıkça tayin edilecek en az üç kişilik bir uzman heyetine incelettirilir. Elde edilecek buluntular kültür ve tabiat varlığı ise müzelere, define ise Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca Hazine ve Maliye Bakanlığına teslim edilir.

Madde 18- (Değişik:RG-21/7/2020-31192)

Bulunan definenin Hazine ve Maliye Bakanlığınca geçer akçe olarak değeri tespit edilir. Define Hazineye ait arazide bulunmuşsa yüzde ellisi define arayıcısına; özel veya tüzel kişilere ait arazide bulunmuşsa yüzde kırkı define arayıcısına, yüzde onu ise mülk sahibine verilir.

KALDIRILAN HÜKÜMLER :

Madde 19- 14 Eylül 1973 gün ve 14855 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Define Araştırılması ile İlgili Yönetmelik" yürürlükten kaldırılmıştır.

YÜRÜRLÜK :

Madde 20- Bu Yönetmelik Resmi Gazete'de yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.

YÜRÜTME :

Madde 21- (Değişik:RG-21/7/2020-31192)

Bu Yönetmelik hükümlerini Kültür ve Turizm Bakanı ile Çevre ve Şehircilik Bakanı müştereken yürütür.

Yönetmeliğin Yayımlandığı Resmî Gazete'nin		
	Tarihi	Sayısı
	27/1/1984	18294
Yönetmelikte Değişiklik Yapan Yönetmeliklerin Yayımlandığı Resmî Gazete lerin		
	Tarihi	Sayısı
1.	21/7/2020	31192
2.		